

Leto I.

V Ljubljani, dné 24. junija 1897.

Štev. 7.

Pobožne družbe in redovi v čast presvetemu Rešnjemu Telesu.

I. Najstarejše bratovščine presv. Rešnjega Telesa.

Pobožnosti v čast presv. Rešnjemu Telesu, procesija in očitno izpostavljanje, kakor je to sedaj v navadi, so se začele v XIV. in XV. stoletju. Odkar je namreč papež Urban IV. l. 1264. za celo cerkev zaukazal praznik presv. Rešnjega Telesa, je v češčenju najsvetejšega zakramenta napočila nova, rekli bi, pomladna dôba. Češčenje presv. Rešnjega Telesa je sicer prav tako staro kakor katoliška cerkev, a v XIV. in XV. stoletju se je to češčenje razširilo, razvilo, razcveto in mej ljudstvom utrdilo, kakor še nikoli poprej.

Kal, iz katere je pognal ta najlepši cvet krščanske pobožnosti, je verska resnica, ki nam pravi, da je v presv. zakramentu Jezus resnično pričujoč kot Bog in človek; zakaj če je Jezus res pričujoč, — in to trdno verujemo in smo pripravljeni tudi umreti za to vero — umevno je samo ob sebi, da moramo Jezusa skritega v podobah kruha in vina moliti in po božje častiti. — Vzgleđ prelepemu češčenju pa je dala sv. cerkev v obredih pri daritvi sv. maše, ki so v glavnih stvaréh ostali neizpremenjeni od apostolskih časov pa do današnjega dné.

Da pa se je češčenje presv. Rešnjega Telesa razvilo prav v oni dôbi, zato moramo najprej zahvaliti Boga samega, Jezusa Kristusa, ki je v svojih nam nerazumnih sklepih izbral prav ta čas, da po sv. Julijani razodene kristijanom svojo srčno željo, naj se v čast presv. Rešnjemu Telesu določi poseben praznik. Potem moramo pomisliti na živo vero, ki je bila v krščanskih narodih v oni dôbi. Živemu verskemu prepričanju ni več zadoščevalo češčenje, ki je

bilo do tedaj v navadi. Slednjič lahko rečemo: sv. Duh sam, ki vedno biva v cerkvi in od katerega prihaja dar pobožnosti, je vzbudil to češčenje presvetega Rešnjega Telesa ob koncu srednjega veka.

V tem svetem navdušenju za čast presv. Rešnjega Telesa so ljudje čutili v sebi potrebo po družbah in bratovščinah, katerih udje bi skupno in zato tem lepše častili najsvetejši zakrament. Menda prvo tako pobožno družbo ali kongregacijo je ustanovil leta 1328. neki Andrej di Paolo iz Asizov na Laškem. Kongregacija je živela nad dvesto let in se je leta 1582. združila z olivetanci, t. j. z neko mladiko benediktinskega reda.¹⁾

Slavni kardinal dubrovniški Janez Dominici, iz reda sv. Dominika, umrl l. 1419., je zasnoval v Benetkah kongregacijo nun z naslovom: kongregacija sv. Rešnjega Telesa.²⁾

Neko bratovščino presv. Rešnjega Telesa so imeli vže v XV. stoletju tudi na Dunaju; nje slovesnostij se je udeleževal celó cesarski dvor.³⁾

To so prve, nam znane pobožne družbe v čast presv. Rešnjemu Telesu. Kažejo nam, kako hitro se je razcveto češčenje najsvetejšega zakramenta, odkar je bil v cerkvi zapovedan praznik presv. Rešnjega Telesa.

Kakor pa časih pomladi mrzla burja zamori mehko cvetje, tako je v XVI. stoletju potegnila na nemškem severu ledena sapa krive vere, ki je grozila, da s svojim strupenim dihom uniči vse versko življenje, najprej pa pobožnost do presvetega Rešnjega Telesa. Protestantje — to je ime, katero so krivoverci XVI. veka vzdeli sami sebi — so poleg drugih stvari tajili tudi versko resnico o pričujočnosti Jezusovi v presv. zakramentu, in zato so kar besneli zoper češčenje presv. Rešnjega Telesa. V cerkvah, ki so jih dobili v svoje roke, je prenehala daritev sv. maše in konec je bilo vseh pobožnosti na čast presv. Rešnjemu Telesu. Kar so pogosto počenjali s posvečenimi hostijami, se nam upira pisati.

Sv. katoliška cerkev se je odločno ustavila tem bogokletnikom. Veliki cerkven zbor tridentski je obsodil njih krive nauke, z nova pojasnil in določil, kar je sv. cerkev vedno verovala in učila, in ob enem slovesno izrekel, da bodi izobčen vsak, kdor trdovratno taji, kar uči sv. katoliška cerkev. — Pa ne samo pastirji, ampak tudi verno ljudstvo se je uprlo krivoverski povodnji, ki je pretila, da nam upleni, kar je katoličanom najdražje, zakrament presvetega Rešnjega Telesa. Krivoverci so bogokletno trdili, da ni Jezusa v presvetem zakramentu, verni katoličani pa so jeli tem zvesteje častiti presveto Rešnje Telo. Vže leta 1534. se je v Milanu na Laškem prvič opravljala štirideseturna pobožnost. Kako se je pozneje štirideseturna pobožnost izpremenila v veličastno, večno molitev, to sem vam pravil vže drugi pot. Poleg tega so se verniki zbirali v bratovščine, katerim je bil glavni namen pospeševati češčenje presv. Rešnjega Telesa. Jedno tako pobožno družbo sem že omenil, ko sem govoril o češčenju presv. Rešnjega Telesa v Rimu.⁴⁾ Potrdil jo je papež Pij IV. leta 1560. Pa to ni bila prva bratovščina, ki so jo usta-

¹⁾ Heimbucher: Die Orden u. Kongregationen der kath. Kirche. I. p. 138.

²⁾ Heimbucher: I. c. p. 561.

³⁾ Hoffmann: Die Verehrung u. Anbetung des allerh. Sakramentes. p. 280.

⁴⁾ Venec št. 4. str. 54.

novili v Rimu v čast presv. zakramentu. Nekaj pobožnih rimskih meščanov se je vže leta 1538. združilo v ta namen, da bi častili Jezusa v presvetem zakramentu. Pobožna družba se je imenovala „bratovščina presv. Rešnjega Telesa“. Potrdil jo je papež Pavel III. v pismu z dné 30. listopada l. 1539. Za bratovsko cerkev so si izbrali Marijino cerkev, imenovano „sopra Minerva“. Družnikom je bilo skrbeti, da je po cerkvah pred presv. Rešnjim Telesom povsod gorela večna luč, in da je bil kraj, kjer je bil spravljen najsvetejši zakrament, kolikor moči spodoben; in če je bila katera cerkev preuboga, da bi bila mogla utrpeti te troške, so družniki dajali iz svojega, kar je bilo treba. Kedar je šel mašnik z Bogom po ulici, so ga morali spremljati družniki, ki so bivali v tistem kraju mesta. Vsako tretjo nedeljo v mesecu so se zbirali v bratovski cerkvi, kjer so bili pri peti sv. maši; pri povzdigovanju so držali v rokah prižgane sveče. V petek po prazniku sv. Rešnjega Telesa so imeli slovesno procesijo okrog bratovske cerkve. Obiskavali so bolne družnike in skrbeli, da so za časa prejeli sv. zakramente. Slednjič so morali vsak teden moliti pet „očenašev“ in pet „češčenih Marij“ v hvaležen spomin na presveto Rešnje Telo. — Papeži so bratovščino obdarili z mnogimi odpustki in duhovnimi pravicami, in pogosto ponavljali željo, da prelepo bratovščino ustanové po vseh župnih cerkvah. Bratovščina se je v resnici tudi hitro razširjala. V to je pomogla zlasti ugodnost, da je z dovolitvijo rimskih papežev vsaka bratovščina, ki se na novo ustanovi, deležna vseh odpustkov in pravic, ne da bi se morala pridružiti materi bratovščini v Rimu.¹⁾ Posebe je znano o sv. Frančišku Saleškem, da je v svoji škofiji na mnogih krajih ustanovil bratovščino presv. Rešnjega Telesa; sv. škof je bil uverjen, da češčenje najsvetejšega zakramenta utrjuje ljudi v veri in jim daje orožje zoper krivo vero.²⁾ Bratovščina obstoji še dandanašnji; če je kje v naših krajih, nam ni znano; bratovščina presv. Rešnjega Telesa »za vedno češčenje in opravo ubožnih cerkva«, ki je pri nas razširjena, ni ta, o kateri sedaj govorimo: naša bratovščina se je osnovala šele leta 1848. v Belgiji in je torej mnogo mlajši od rimske bratovščine.

(Dalje sledi.)

Častivci in častivke presv. Rešnjega Telesa.

(Piše Jožef Benkovič.)

VII.

Sveti Vincencij Pavljanski.

(19. julija.)

Sveti Vincencij Pavljanski je bil sin ubogih kmečkih starišev, rojen l. 1576. na Francoskem. Kot deček je bil pastir, a vže takrat se je odlikoval po posebni ljubezni do presv. Rešnjega Telesa in do Matere božje; nji v čast je napravil na paši malo kapelico, v kateri je na tihem opravljal svoje pobožnosti. Bog pa mu je naklonil dobrotnikov, da je šel v šole in postal duhovnik.

¹⁾ Beringer: Die Ablässe 10. Aufl. p. 565.

²⁾ Der Geist des hl. Fr. v. Sal. Kurzer Abriss des Lebens etc. p. 25.

V dušnem pastirstvu je ves gorel za vzveličanje duš, za izpreobrnjenje grešnikov. Šel je celó v grozne ječe mej najbolj zavržene, najbolj izprijene ljudi. Ž njimi se je dal v ječo zapreti, da jim je oznanoval sv. evangelij ter delil sv. zakramente. Tako so se temne ječe izpremenile v tempelj božji, in mnogo popolno propalih grešnikov je pridobil za Boga.

Kraj tolikega dela je vender vsak dan redno opravljal svojo pobožnost pred sv. Rešnjim Telesom. Ob štirih je vstajal ter po kratki molitvi takoj hitel v cerkev, kjer se je mudil po tri, štiri ure: premišljeval, molil brevir in se pripravljaj na daritev sv. maše. Prav tako se je pa po sv. maši dolgo zahvaljeval. Dasi je imel marsikdaj mnogo silnih opravkov, vender priprave in zahvale za najsvetejšo daritev ni nikoli prikrajšal, če ni bila stvar skrajno nujna. Vsak dan je šel dvakrat v mesto mimo cerkve in vselej je stopil notri in počastil Najsvetejše.

Vse svoje žive dni se je bojeval zoper zmote, ki so jih trosili mej ljudstvom neki Baj, Janzenij in njiju učenci. Njih krivi nauk o pobožnosti je dušil in moril krščansko življenje. Učili so: kdor obžaluje svoje grehe iz strahu pred peklom, njemu se mora odveza odreči in sv. obhajilo prepovedati toliko časa, da se bode kesal svojih grehov iz čiste, popolne ljubezni do Boga in tudi v dejanju očito pokazal, da se je poboljšal. Zgodilo se je, da mnogi po več let niso smeli k sv. obhajilu. Tej pretiranosti in strogosti, ki je tedaj slovela kot edino pravi nauk o pobožnosti, se je vpel z vso silo sv. Vincencij in njegovi sinovi, lazaristi. Kot misijonarji so šli križem sveta mej ljudstvo in mrzli janzeniški duh je ginil, kakor se led taja ob topli pomladni sapi.

Nad vse vzgledno in izpodbudno je bilo Vincencijevo vedenje pred sv. Rešnjim Telesom. Velik častivec cerkvenih obredov je hotel, da jih enako spoštujejo tudi njegovi učenci. Vsaka hitrost in površnost v božji službi, vsak nepopoln poklon ga je vznemiril in užalil. Zato je sproti grajal vsak tak nedostatek, časih tudi očitno, če se mu je zdelo potrebno. Če je kdo malo bolj hitro ali manj dostojno pokleknil pred oltarjem, ga je takoj nazaj poklical in mu pokazal sam, kako bi bil moral storiti. V svoji ponižnosti pa je za napake drugih le samega sebe delal odgovornega, češ: »Kdo je tega kriv, bratje? Ta revež tukaj — in pokazal je sam na-se — ki bi se pred vami rad na kolena vrgel, ko bi le mogel. Oprostite mi mojo onemoglost!« Sv. Vincenciju so namreč na stara leta noge tako odrevenele, da ni mogel več poklekovati. To je imel za kazen božjo za svoje grehe in zato je večkrat očitno prosil odpuščanja, naj se nad njim nikar ne pohujšujejo. Nekoč je rekel svojim učencem: »Če bom opazil, da moja družba v tem mlačna postaja, bom se vender-le potrudil, naj bo to za-me še tako mučno, da bom s kolenom pokleknil prav do tal, dasi se bom moral na katerega izmej vas opirati, da se zopet spravim po koncu, samo da vam bom dajal lep vzgled. Zakaj za napake, ki se dogajajo v kaki duhovni družbi, so predstojniki odgovorni. Če se mi ne bomo zadosti dostojno in spodobno vědli pred Najsvetejšim, se tudi tisti, ki pridejo za nami v družbo, ne bodo drugače in bolje vědli nego mi, raje slabeje, in tako pojde vedno nazaj s pobožnostjo. Prosim

vas torej, dragi gospodje in bratje, da se zelo pazljivo priklanjate pred Bogom in da se pri tem opravilu tako vedete, da notranja pobožnost spremlja zunanjo. Bog hoče, da ga molimo v duhu in resnici, in vsi pravi kristijani morajo ravnati po vzgledu Sina božjega, ki se je na oljski gori s svojim obrazom vrgel na zemljo, in to telesno počesečenje združil z zelo globokim notranjim ponižanjem iz spoštovanja do najvišjega veličastva svojega nebeškega Očeta.»

Oh, kolikim kristijanom velja ta lepi nauk sv. Vincencija! Saj lahko vidimo dan za dnevom povsodi, da se mnogi pred Najsvetejšim v cerkvi in zunaj cerkve vedejo tako površno, nedostojno, kakor ne bi imeli nobene vere, zlasti pa ne vere v resnično pričujočnost Jezusovo v presv. Rešnjem Telesu.

Dočakal je sv. Vincencij Pavljanski 84 let. Dasi telesno ves onemogel, je bil vendar do svoje svete smrti, l. 1660., zvest in stanovitven čuvar pred Najsvetejšim, katerega sedaj gleda v nebesih iz obličja v obličje.

Iskrice presv. Srca Jezusovega.

Najbolj dragoceni dar. Najlepša božja pot. Kratka, pa krepka molitev.

1. Sv. Ludovik, francoski kralj, je bil vsak dan pri dveh, časih tudi pri treh ali štirih sv. mašah, dasi je imel vedno obilo imenitnih opravkov. Posvetnim dvornikom seveda to ni bilo po godu in glasno so godrnjali zoper kraljevo pobožnost. Ludovik pa jih je zavrnil s pomenljivimi besedami: »Poslušajte, kaj vam bodem povedal, in recite, če morete, da ne govorim resnice. Ko bi z vami dvakrat in trikrat več časa potratil pri igrar, na lovu, pri veselicah, ne bi vam to bilo predolgo. Zakaj se vam zdi čas tako strašno dolg, če sem z vami pri maši, da uslužim svojemu in vašemu Bogu?« — Tako je govoril sv. kralj, ker je vedel, koliko je vredna ena sama sv. maša. Ena sama sv. maša namreč je Bogu in presv. Srcu Jezusovemu v večo čast, kakor je vsa čast, ki mu jo dajo Mati in vsi nebeščani vkupe. Pri sveti maši se obnavlja daritev, katero je Kristus v naše izveličanje opravil na Kalvariji. — Posnemajmo pobožnega kralja, sv. Ludovika, in če količkaj utegnemo, bodimo vsak dan pri sv. maši. Nikdar ne zamudimo sv. maše iz lenobe; lepše ne moremo častiti presv. Srca, kakor če smo pobožno pri daritvi sv. maše.

2. Verni Slovenci radi hodimo po božjih potih. Koliko jih roma vsako leto k »Mariji pomagaj« na Brezje, na sv. Višarje, na Trsat in drugam. Neka pobožna srčna želja nas žene na sv. kraje, Boga in njegovo presveto Mater častit in prosit pomoči; ne strašimo se truda, ne troškov. To je lepo in hvale vredno, veselo znamenje, da je v srcu dobrega našega naroda še živa vera. Bog daj, da bi vedno tako ostalo. Jaz pa vem za božjo pot, kamor se pride brez truda in troškov; najlepša je mej vsemi božjimi poti, pa jo venderle opuščamo ali vsaj ne pohajamo tako pogosto, kakor bi jo lahko. In katera je ta božja pot? To je pot do tabernaklja v cerkvi. Tukaj ni čudodelne podobe ali mrtvega telesa ali koščic velikega svetnika; pričujoč

je tukaj Najsvetejši mej vsemi svetimi, pričujoče je presveto živo telo Jezusa Kristusa. Srce Jezusovo za nas tukaj bije in biva iz ljubezni do nas. Pot do tabernaklja je po resnici božja pot, ker nas vodi do Boga samega, do živega studenca milostij in dobrot. Žal, da k tej najsvetejši kapelici le premalo romamo. In vender pot ni dolga, in tudi huda ne! Morda je od tvoje hiše komaj par stopinj do cerkve! Če res ljubiš Srce Jezusovo, skleni, da ga bodeš vsak dan vsaj za malo časa obiskal v cerkvi v tabernaklju. Za prijatelje in sorodnike je vedno dosti časa; po cele ure izgubiš pri njih in ti ni žal. Samo za Jezusa ne utрпиš nobenega časka, samo pri njem se ne utegneš pomuditi noben hip? — Sv. Magdalena Paciška je vsak dan dvajset do tridesetkrat počastila božje Srce v presvetem zakramentu. Veliki apostol indijski, sv. Frančišek Ksaverij, je molil po cele ure, časih tudi vso noč pred sv. Rešnjim Telesom. In če ti je preveč, da bi navlašč hodil z doma v cerkev, stori Jezusu vsaj to-le ljubav: Kadar greš po svojih opravkih, pa prideš po poti mimo cerkve, stopi malo notri, da pozdraviš Srce Jezusovo v tabernaklju. Tako je delal zveličani Karmenlit Frančišek, s priimkom deteta Jezusa, ki je večkrat rekel: »grdo bi bilo, ko bi šel mimo hiše svojega prijatelja, pa ne bi ga pozdravil in za par trenutkov k njemu stopil.« — Bodimo uverjeni, da nam bode Jezus to ljubezen do presv. Srca obilo poplačal, in kar zamudimo pri delu tisto malo časa, ko smo pri Jezusu v cerkvi, to bomo z njegovo pomočjo kmalu dohiteli.

3. Navadi se, bodi kjerkoli, da večkrat za trenutek iz srca vzdihneš k Bogu. Ti trenutni srčni vzdihljaji so kakor puščice, katere streljaš v presveto Srce Jezusovo. Tak pobožen strelec je bil sv. Alojzij. Sv. Magdalena Paciška ga je videla v zamaknjenju ožarjenega z nebeško slavo in vskliknila: O koliko je veličastvo Alojzijevo! Zdi se mi, da je v nebesih skoraj ni več slave od one, katero uživa Alojzij. Kako zelo je ljubil Boga, ko je bil še na zemlji. Ko je živel še mej nami, je neprenehoma streljal puščice ljubezni v srce božje Besede. Sedaj pa je združen z Bogom in uživa neskončno srečo.« — Naj smo doma ali na poti, pri delu ali pri razvedrilu, spomnimo se večkrat za trenutek Boga in ponovimo v mislih kake prav prisrčne besede, kratko molitev.

Dva kralja pri umirajočem siromaku.

Kar nam povest pripoveduje o pobožnem habsburškem grofu Rudolfu, slavnem pradedu naše svitle cesarske rodbine, — ste gotovo vže kedaj slišali. Nekoč je grof Rudolf srečal duhovnika, ki je šel z Bogom k bolniku. Precej je stopil s konja, ponudil ga trdnemu duhovniku in sam vodil konja za uzde. Po končanem opraviilu pri bolniku je mašnik lepo zahvalil pobožnega grofa za storjeno ljubav; plemeniti Rudolf pa ni hotel konja nazaj vzeti, češ, da ni vreden, da bi rabil zase konja, ki je nosil kralja nebes in zemlje; daruje torej konja mašniku za njegovo sv. službo. Mašnik pa, kakor iz nebes navdahnjen, pravi: Za to, kar ste storili Bogu, bodele kedaj nemški cesar. — Besede mašnikove so se izpolnile devet let pozneje. Ta pobožnost do

presv. Rešnjega Telesa se je podedovala v habsburški rodbini in ohranila do današnjega dne. Zlasti se je odlikoval v češčenju najsvetejšega zakramenta cesar Ferdinand II. (1619—1637). Vsako leto je šel za procesijo ne samo na sv. Rešnjega Telesa dan, ampak tudi v osmini. Pri procesiji je vselej svetil. Ko je nekoč dolgo časa nosil svečo, mu je roka nekoliko otekla. Drugi dan je hotel zopet iti za procesijo, dasi je roko moral nositi v obravnici. Tedaj mu reče nekdo izmed knezov: »Cesarost, danes ne boste mogli svetiti.« Cesar mu je odgovoril: »imam še eno roko, s katero lahko služim Bogu.« — Sv. obhajilo je prejemal petdesetkrat na leto. Zvečer pred sv. obhajilom se je vselej strogo postil. Po sv. obhajilu se je dolgo in goreče zahvaljeval, in pogosto so ga videli, da so mu bile oči vse solzne. — Če je srečal duhovnika z Bogom, je stopil vselej z voza ali konja, pokleknil na tla, potem pa peš spremljal duhovnika. Ob taki priliki je bolnikom, ki so bili revni, pogosto pomagal z bogatimi darovi. Nekoč na lovu zasliši glas drobnega zvončka. V dir odjaha in dohiti duhovnika, ki je nesel bolniku sv. popotnico. Šel je prav do bolnikove hiše; ko je videl veliko revščino, je obdaril celo družino. Duhovnik pa, ki je poznal visokega spremljevalca, reče nazadnje bolniku: »Veseli se, prijatelj; zakaj dva kralja sta se danes ponižala k tebi, namreč nebeški kralj, Jezus Kristus, in njegov najvrednejši namestnik na zemlji — kralj Ferdinand.« —

Ali nas ne mora po resnici sram biti, če pomislimo nase in na pobožnega kralja? Kaj se godi mej nami? Malo ne vže vsak, ki si je nagrabil nekaj umazanega denarja ali hodil par let v šolo, se vede, kakor da ne pozna svojega kralja v najsvetejšem zakramentu. Preponižni hlapci nasproti ljudem, se vedo do Boga, kakor da so višji od njega.

Kratek nauk o škapulirjih.

V 16. dan mal. srpana praznujemo god naše ljube Gospe s karmelske gore. Karmel je gorovje v sv. deželi tik sredozemskega morja; sveto pismo ga večkrat omenja. Nekdaj sta bivala tukaj preroka Elija in Elizej s svojimi učenci. V pradavni krščanski dōbi pa so se naselili na Karmelskem gorovju puščavniki, ki so posebno častili ljubo Mater božjo. Mariji v čast so sezidali kapelico, v kateri so se vsak dan zbirali nebeško kraljico hvalit in častit. Ljudje so rekali pobožnim menihom: bratje presvete Device Marije s karmelske gore, dandanašnji pa jih imenujemo karmeličane. Papež Sikst V. je l. 1587. dovolil karmelitskemu redu poseben praznik na čast karmelski Materi božji; Benedikt XIII. pa je l. 1726. zaukazal, da se po vsem katoliškem svetu praznuje spomin Marije Device karmelske. To je začetek Marijinemu prazniku v 16. dan malega srpana. Po škapulirju, ki so ga karmeličani prejeli od Matere božje in ga jeli dajati tudi vernikom živečim mej svetom, se praznik naše ljube Gospe z gore karmelske drugače imenuje tudi škapulirski praznik.

Mnogi mej vami, ki berete 'Venec', gotovo nosite škapulir; in vam, mislim, da ustrežem, če vam za škapulirski praznik povem kaj o škapulirju. Oni pa, ki ga še nimajo, bodo morda uvideli, kako dobro bi bilo, ko bi tudi nosili ponižno oblačilce Matere božje.

Kaj je škapulir?

Škapulir je prav za prav plašč brez rokavov, katerega nekateri redovniki, n. pr. benediktinci, dominikanci, karmeličani nosijo vrhu svoje navadne redovniške obleke; pokriva jim rami, spredaj in zadaj pa pada prosto po drugi obleki. Po tem redovniškem vrhnjem plašču so posneti mali škapulirji, ki jih mi nosimo. Ko so namreč redovniki začeli vernike zbirati okrog sebe in jih družiti v bratovščinah, so jim radi dajali kako znamenje svojega reda. In da bi tudi verniki mej svetom mogli nositi nekako redovniško obleko, so tist vrhnji plašč brez rokavov ali škapulir tako prikrojili in okrajšali, da sta ostala samo še dva štiriogлата koščka sukna, privezana na vrvicah.

Majhni škapulir ni torej nič drugega kakor podoba onega redovniškega plašča, ki ga nosijo nekateri menihi vrhu svoje obleke.

Kakšen mora biti škapulir?

Barva majhnemu škapulirju je ostala taka, kakoršna je barva redovniške obleke, po kateri je posnet. Karmeličani nosijo rjavo obleko, in zato je tudi škapulir karmelske Matere božje rjav; redovniki presvete Trojice imajo belo obleko in nanjo je prišit križ, pri katerem je en kos rdeč in drugi višnjev; prav tako baryo ima tudi škapulir bratovščine presv. Trojice in nanj je prišit rdeč in višnjev križec.

Blago, iz katerega je škapulir narejen, mora biti volneno in tkano. Platnen ali svilen škapulir torej ni dober in ko bi ga kdo nosil, ne bi bil deležen odpustkov; blago mora biti tkano, ne pa pleteno ali kako drugače narejeno. Sme pa se volnen škapulir okrasiti z drugačnim blagom; dovoljene so torej podobe s svilo ali pavolo v škapulir vvezene ali nanj prišite; teh okraskov pa ne bodi toliko, da bi se prvotna barva in volneno blago več ne videlo.

To, kar smo rekli o barvi in blagu, velja samo o dveh štirioglatih kosih sukna, ne pa o vrvicah, ali trakovih. Vrvici ali trakova, s katerima sta zvezana suknena kosa škapulirjeva, smeta biti kakoršnekoli barve in iz kakoršnegakoli blaga, iz svile ali navadne preje ali pavole. Edino pri rdečem pasijonskem škapulirju morata biti trakova rdeča in volnena kakor škapulir. Če kdo nosi več škapulirjev, sme vse vkupe privezati na dvojen trak; toda trak mora biti rdeč, če je pasijonski škapulir vmes.

Česa treba, da smo deležni škapulirskih odpustkov in milostij?

Škapulirji so bogati z odpustki in milostmi. Da smo jih deležni, treba pri vseh škapulirjih dveh stvari: 1. vsak škapulir, ki ga vprvič dobimo, mora blagosloviti posebe v to pooblaščen duhovnik in nam ga svojeručno nadeti;

2. škapulir moramo vedno nositi, in sicer tako, kakor velewa sv. cerkev. — To dvoje, pravim, je potrebno pri vseh škapulirjih; drugače ne moremo biti deležni odpustkov. Če moramo vrhu tega tudi kaj malega moliti ali kaj dobrega storiti, to bomo povedali pozneje pri vsakem škapulirju posebe.

Rekel sem najprej: Škapulir mora biti blagoslovljen, in pooblaščen duhovnik nam ga mora v prvič obleči. To je tako umeti: takrat, ko se damo vpisati v škapulirsko bratovščino ali ko prvič dobimo škapulir, nam ga mora duhovnik blagosloviti in sam dejati okrog vratu. Če se nam pozneje prvi škapulir obrabi, raztrga ali izgubi, smemo nov škapulir sami obleči, tudi blagoslovljati ga ni treba dajati. — Pobožne matere imajo lepo navado, da izročé še prav majhne otroke Marijinemu varstvu in jim dajo po pooblaščenem duhovniku obleči škapulir; taki otroci so deležni svetih odpustkov precej, ko pridejo k pameti.

Drugič je za odpustke treba, da škapulir vedno nosimo in sicer tako, kakor mora biti. — Nositi ga moramo po noči in po dnevu, naj smo zdravi ali bolni; zlasti pa skrbimo, da bomo imeli škapulir na sebi, kadar bomo umirali. Naopak torej dela, kdor po noči ali po dnevu dene strani škapulir, zato, ker se mu zdi nerodno nositi ga, ali izakega drugega praznega razloga. Kdor bi bil cel dan brez škapulirja, tisti dan ne bi dobil odpustkov. Kadar je res potreba, tedaj ga za malo časa seveda smemo odložiti, ne da bi zato izgubili odpustke, n. pr. pri umivanju ali kopanju. — Če škapulir ni več za rabo, ker je raztrgan, ali če si ga izgubil, skrbi, da kmalu dobiš novega, sicer izgubiš odpustke. Star škapulir vrzi na ogenj, da se sežge.

Ko bi kdo iz zanikrnosti ali podobnega razloga dalje časa ne bil nosil škapulirja, ni potreba, da mu ga iznova nadene pooblaščen duhovnik; da si deležen odpustkov, zadoščuje, da si škapulir zopet oblečeš in ga vedno nosiš. — Kdor bi pa iz zaničevanja ali nevere vrgel od sebe škapulir in tako radovoljno pustil škapulirsko bratovščino, bi moral iti k pooblaščenemu duhovniku, da ga iznova sprejme v bratovščino in mu dá škapulir.

Nositi moramo škapulir tako, da je en del na prsih, drugi na hrbtu. Majhni škapulir je namreč podoba redovniške obleke, tako smo dejali precej v početku; torej ga moramo tako nositi, kakor redovniki nosijo svoj škapulir. Ko bi ga kdo tako nosil, da bi mu visela oba sukneni koščka spredaj, ali oba zadaj, ne bi bil deležen odpustkov. Iz tega je samo ob sebi tudi razvidno, da škapulirja ne smemo nositi v žepu, če se hočemo udeleževati odpustkov; tudi tega ne smemo, da bi suknen kos prišli na obleko. Nič pa ne dá, ali nosimo škapulir pod obleko ali nad obleko.

To so glavne stvari, ki zadevajo vse škapulirje. Tebi, prijazni čitatelj, morda ni novo, kar sem povedal; a mnogi so me vže povpraševali, kako je to in ono; in zato sem ob kratkem posnel, kar je o škapulirjih v obče koristno vedeti.

Po teh splošnih opomnjah hočem drugi pot govoriti o posameznih škapulirjih posebe, ne o vseh, ampak samo o petih škapulirjih, ki jih pogosto vkupe nosimo in so poleg škapulirja tretjega reda najbolj navadni. To so: škapulir karmelske Matere božje, škapulir presv. Trojice, škapulir Matere

božje sedmere žalosti, rdeči ali pasijonski škapulir in višnjevi škapulir ali škapulir brezmadežnega spočetja. Drugi škapulirji, o katerih ne bodem posebe govori, so: škapulir Srca Jezusovega, škapulir bratovščine presvete rešnje Krvi, črni škapulir očetov pasijonistov, škapulir sv. Kamila Lelis, in dva najnovejša škapulirja: Matere božje dobrega sveta in sv. Jožefa.

Poročilo o bratovščinah.

Slovesno kronanje Marijine podobe v Mekinjah pri Kamniku.

Vsa stoletja od roda do roda se glasi slava nebeške Kraljice Marije, kakor je sama, navdihnjena po sv. Duhu, vže prerokovala: »Glej, odsehdob me bodo blagrovali vsi rodovi.«

Da, vsi narodi slavé in časté Marijo; naš mili slovenski narod pa jo časti še s posebno pristrčnostjo in otroško ljubeznijo. Vernim Slovencem je nad vse draga molitev sv. rožnega venca, ljuba so jim Marijina božja pota, majnikova pobožnost se jim je omilila; kako radi pojó Slovenci in Slovenke prelepe Marijine pesmi! Veselé se Marijinih praznikov in slovesnosti, nji v čast prirejenih!

Ta ljubezen in navdušenost našega ljudstva za Marijo se je pokazala prav jasno tudi dné 30. majnika v Mekinjah pri Kamniku, ko se je ondi vršila redka in nenavadno ganljiva slovesnost, namreč kronanje podobe Marijinega prečistega Srca.

Neko posebno zaupanje imajo župljani Mekinjski, pa tudi okoličani do Mekinjske Matere božje v tronu nasproti prižnici. To zaupanje izvira še iz prejšnjega stoletja, ko so udje bratovščine Marijinega preč. Srca nosili to podobo v slovesnem obhodu štirikrat na leto. Ko so za cesarja Jožefa II. zatrli bratovščino Marijinega preč. Srca, so ljudje skrili Marijino podobo pod cerkveno streho iz strahu, da ne bi je biriči sežgali. Ondi je bila mnogo let v ječi, kakor so ljudje govorili. Ljudstvo je pa le ni moglo pozabiti, in tako so jo naposled rešili iz ječe in jo zopet jeli javno v cerkvi častiti. Odkar pa v Mekinjski župniji prav bujno cvete na novo oživljena bratovščina Marijinega preč. Srca, je ta podoba postala prava ljubljenska ljudstva. Sprožila se je na shodu te bratovščine želja, da bi se Jezuščku in Mariji namestu dosedanjih lesenih napravili srebrni in v ognju pozlačeni kroni. Takoj so se udje bratovščine z vnemo oprijeli tega nasveta, ter zložili v ta namen okrog dva kilograma starega srebra. Iz tega srebra je izdelal ljubljanski pasar gospod Henrik Zadnikar prav umetniški kroni za Jezusa in Marijo, srce s plameni, katero drži Marija v rokah in svet, katerega ima v rokah Jezus, vse v ognju pozlatil in z mnogimi drazimi kamni okrasil. Kroni, srce in svet so blagoslovili mil. knezoškof ljubljanski.

Kot dan slovesnega kronanja smo izbrali 30. majnik. Z veliko vnemo smo se pripravljali na veliki praznik. Vže dober teden poprej smo začeli olepšavati župno cerkev Mekinjsko in prostor okolo cerkve. Kdor je 29. majnika stopil v cerkev, je ostrmel in je skoraj ni več poznal: vsi zidovi so bili z zelenjem, bršlinom, venci in cveticami prepreženi, nad prezbiterijem je bil napis z zlatimi črkami: Ave Maria. Zunaj cerkve pa je bilo polno mlajev, slavolokov, napisov in zastav, vse nenavadno lepo razvrščeno. Olepšavo je uredil prav umetno Fr. Ulčar, kamniški sobni slikar.

Pa tudi za dušno olepšavo Mekinjskih župljanov je bilo oskrbljeno. Prišla sta misijonarja gg. Klančnik in Navinšek, ter v tridnevnici z milimi govori in izpovedovanjem pripravljala župljane na vredno počestčenje Marijino; sv. zakramente so prejeli skoraj vsi domači, pa tudi mnogo tujih.

Po teh pripravah je v soboto popoldne veselo zvonjenje in mogočen strel oznanjeval okolici imenitnost prihodnjega dné. Vse je veselo in nestrpno čakalo nedelje.

Ta dan je došlo v Mekinjsko župnijo silno ljudstva iz bližine in dalje. Zjutraj zarana je lepo ubrano pritrkavanje in strel budil ljudi: vstanite, pridite Marijo počastit! Vže pri jutranjem farnem opravilu ob peti uri je bilo mnogo ljudij; isto tako pri sv. mašah ob sedmi in osmi uri. Kar v gneči so klečali in molili okrog prelepe podobe Marijnega Srca, ki je bila postavljena v prezbiteriju na vzvišenem, lepo ozaljšanem odru ter se lesketala v krasni svilnati, z zlatom vezeni obleki. Ob osmi uri se je začela polniti cerkev in kmalu je bila polna do zadnjega kotička. Ob deveti uri se je razvrstil sprevod v cerkev. Dve belo oblečeni deklici s pajčolani odeti sta nesli lepi srebrni kroni na dveh rdečebazunastih blazinicah, spremljalo jih je dvanajst belo oblečenih deklet s pajčolani in svečami; za temi je prišlo sedemindvajset roza oblečenih deklet, potem petinpetdeset plavo in za njimi osemindvajset belo oblečenih deklet; vse so imele sveče v rokah. Nato je prišla duhovščina: mil. g. prelat dr. Janez Kulavic z mitro na glavi spremljan od č. g. kanonike Jana in osem sosednjih duhovnikov, katerim sta se pozneje še dva pridružila. Vrli veteranci so delali red, da je mogel sprevod skozi gnečo do oltarja. Ko so duhovniki stopili v cerkev, so na koru zapeli: Pozdravljam Te, nebes Kraljica! Blazinici s kronama sta položila duhovnika na altar. Slavnostni govornik, misijonar g. Navinšek je navdušeno in srčno slavil Marijo, kraljico nebes in zemlje; pokazal je, kako spodobno je, da kronamo Jezusa in Marijo ter ju tako spoznavamo za kralja in kraljico, katerima smo dolžni zvestobo do smrti, in kaj sta nasprotno Jezus in Marija nam dolžna za to počestčenje. Nepremično so zrlj poslušavci v govornika, solze ginjenja so se jim utrinjale v očeh. Ko je k sklepu č. g. govornik priporočil Marijinemu varstvu sv. Očeta papeža, škofa, cesarja, navzoče duhovnike in sploh vernike, je duhovščina molila pred altarjem klečé ono skrivnost sv. rožnega venca: »ki Te je v nebesih kronal.« Nato so zapeli na koru: »Deviška Tvoja krona.« Mej petjem nese mil. g. prelat dr. Kulavic krono Jezuščkovo in č. g. kanonik Jan Marijino krono k okrašenemu odru, na katerem stoluje Marija z detetom Jezusom. V cerkvi je postalo tiho. Gospod prelat stopi pred Jezuščka ter mu dene krono na glavo z besedami: »Gospod in Kralj vseh časov! Sprejmi krono iz rok svojih stvari kot znamenje Tvojega veličanstva ter dodeli nam milost, da kdaj tudi mi iz Tvojih rok prejmemo krono pravice in plačila v nebesih! Hvaljen bodi Jezus Kristus!« Ljudstvo je odgovorilo: Na vekomaj Amen. Potem dene krono Mariji na glavo rekoč: »Češčena Marija, preljuba naša mati, sprejmi od svojih vernih otrok krono, ki nas opominja, da si nebes in zemlje Kraljica. Izprosi nam pri svojem Sinu Jezusu, ki te je kronal v nebesih, to milost, da bi se mogli s Teboj Tvoje časti in slave v nebesih vekomaj veseliti! Sveta Marija, Mati božja, prosi za nas zdaj in ob naši smrtni uri. Amen.« Nobeno oko ni ostalo suho, ljudstvo je tiho ihtelo. Ta trenutek zagrmé topiči in v stolpu se oglase zvonovi. Pred oltarjem pa duhovniki zapojó pesem, ki je privrela iz Srca Marijinega samega, prelepi, nedosežni »Magnifikat«, katerega so navzoči zavzeti poslušali. Nato smo zapeli veličastno zahvalno pesem »Te Deum«. Sledila je potem slovesna sv. maša, katero je imel g. prelat dr. Kulavic; raz kora se je glasilo lepo, kaj dobro izvršeno latinsko petje. Okolo poludvanajstih se je končal jutranji del slovesnosti.

Popoldne proti tretji uri se je zbrala še večja množica k slovesni procesiji z Marijino podobo. Po govoru g. misijonarja Klančnika so se pomikale skoraj nepregledne vrste proti kapelici „Marije pomagaj“ na Zduši. Za velikim rdečim banderom so prišli najprvo moški; potem zopet veliko, lepo belo bandero in za njim žene s svečami; za temi roza, potem plavo in za njimi belo oblečena dekleta, vse s svečami. Za njimi je šest belo oblečenih deklet neslo Marijino podobo; ob straneh jo je spremljalo šestnajst tudi belooblečenih deklet v pajčolanih s svečami v rokah. Za Marijino podobo so prišli pevci in duhovščina; naposled se je razvrstil ženski spol. Po poti so prepevali lavretanske litanije in lepe Marijine pesmi ter glasno molili sv. rožni venec. Po opravljeni molitvi na Zduši smo se vrnili nazaj v župno cerkev, kjer se je odpela še slovenska zahvalnica: »hvala bod' Gospod Bogu.« Z blagoslovom je končala nenavadno lepa slavnost, katera ne bo nikdar iz spomina prešla tistim, ki so se je udeležili. Ljudje mnogo dni niso nič drugega govorili, kakor samo o kronanju Matere božje: »o kako lepo je bilo, kakor v nebesih.«

Bog daj, da bi se mej Slovenci širila in vglabljala lepa in tako koristna pobožnost do Marije; kaka sreča za čas in za večnost, ako se bode mogel imenovati naš slovenski narod — narod Marijin.

Apostolstvo svete molitve.

Namen svetega Očeta za mesec julij 1897.

Razširjanje sv. vere.

Za mesec julij nam priporoča sv. Oče molitev k Srcu Jezusovemu za razširjanje svete vere. Nauk Kristusov ni še prišel do vseh narodov in velika večina ljudi vesoljnega sveta ni še sprejela sv. katoliške vere.

Vže 1800 let je preteklo, odkar je Jezus Kristus slovesno naročil apostolom: »Pojdite in učite vse narode!« Bil je res lep čas, da bi bili vže vsi ljudje spoznali ljubezen Boga, ki je za nas človek postal. Toda krščanskih ljudstev nemarnost, samopridni nameni, needinost, vojske in razuzdanost je kriva, da se je do sedaj le manjša polovica človeškega rodu krstila v imenu Boga Očeta in Sina in sv. Duha. Velika večina je še v temi nevere in malikovavstva, zlasti v Aziji in Afriki. — Evropa je sicer že več stoletij krščanska, ali stanje nje krščanstva je žalostno! Angleži, Holandi, Dani, Švedi, Prusi so zabreli v krivo vero, Rusi, Srbi, Bolgari in Rumunci so pa razkolniki, ločeni od edino prave rimske katoliške cerkve. — Kaj pa katoličani sami? Mnogo njih je vero izgubilo, mnogo njih sodeluje z nasprotniki katoliške cerkve, mnogo njih peša v veri in pobožnosti.

Sv. Oče, ki stoji kakor na visokem stolpu, s katerega gleda po vsem svetu, vidi delavce Gospodove: vse misijonarje in učitelje in učiteljice učeče nauk Kristusov doma v Evropi in daleč od domovine po Aziji, Afriki, Avstraliji in Ameriki. Sv. Oče pozna njih težave in nevarnosti, in ker jim ne more osebno na pomoč, moli za-nje ter jim včasih piše izpodbudna pisma. Za ta mesec je pa tudi nas vse, dragi udje apostolstva, povabil in naprosil, naj kot apostoli sv. molitve pomagamo apostolskim delavcem, ki razširjajo sv. apo-

stolsko vero. Molimo torej radi in molimo k srcu Jezusovemu, naj gane trdovratna srca nevernikov, krivovercev in razkolnikov, da bodo vsi sinovi ene svete rimske katoliške apostolske cerkve, katero oživlja in razsvetljuje sv. Duh.

Posebni nameni za vsak dan.

1. Za goriškega nadškofa.	18. Za „Leonovo družbo“.
2. Za mlade politike.	19. Za ude Vincencijevih družb in njih dobrotnike.
3. Za dar ljubezni do političnih nasprotnikov	20. Za nadškofa bosanskega dr. Stadlerja.
4. Za „Slogine“ zavode v Gorici.	21. Za goriške bogoslovce.
5. Za združenje vseh Slovanov v sv. katoliški cerkvi.	22. Za milost spokorjenja onim, ki živé v grešnih zvezah.
6. Za uspešne duhovne vaje učiteljev in učiteljic.	23. Za otroke, ki stradajo.
7. Za ljubljanskega knezoškofa.	24. Za mladeniče, ki pojdejo letos v duhovsko semenišče
8. Za dušne pastirje, ki imajo prepire v občini.	25. Za novomašnike.
9. Za žalostne duhovnike.	26. Za krščanske matere in mir po družinah.
10. Za srečne izkušnje dijakom.	27. Za katoličane v Rusiji.
11. Za lepo vreme.	28. Za nedolžne, ki živé mej svetom.
12. Za družbo sv. Mohorja.	29. Za katoliško društvo za delavke.
13. Za novo sirotišče v Ljubljani.	30. Za papeža in cesarja.
14. Za dar premišljevanja duhovnikom.	31. Za vse žive in mrtve ude molitvenega apostolata.
15. Za ubožne kmete v Istri.	
16. Za nezveste Marijine otroke.	
17. Za lepše češčenje presv. Rešnjega Telesa.	

M o l i m o.

O presveto Srce Jezusovo, darujem ti po brezmadežnem Srcu Marijinem molitve, dejanje in trpljenje današnjega dne v zadoščenje nešteti razžalitev svojih in ljudskih, po Tvojih sv. mislih in namenih, zlasti pa za razširjanje svete vere po vesoljnem svetu in za vse potrebe, katere nam bogoljubna bratovščina posebno priporoča ta mesec in dan.

O sladko Srce Jezusovo, daj. da te ljubim vedno bolj!

Sladko Srce Marijino, reši me!

Cerkven koledar za mesec julij 1897.

Mesec julij je posvečen češčenju presv. krvi Jezusa Kristusa.

Odpustki meseca julija. — Da dobimo odpustke, moramo: 1. imeti namen in voljo, da se hočemo odpustkov udeležiti; 2. moramo biti v milosti božji, in 3. storiti dobra dela, katera cerkev ukazuje za odpustke. Za popolne odpustke cerkev navadno ukazuje: a) izpoved in sveto obhajilo; vendar pa izpoved na vsakih osem dni, v ljubljanski škofiji tudi na vsakih štirinajst dni, zadoščuje za vse odpustke mej tem časom; b) molitev v namen sv. Očeta; to molitev treba za mnoge odpustke opraviti v določeni cerkvi. — Pri nepopolnih odpustkih izpoved in sveto obhajilo navadno ni ukazano.

1. dan. Četrtek I. v mesecu. Udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa: popoln odpustek, če molijo v bratovski ali farni cerkvi.

2. dan. Petek I. v mesecu. Udom bratovščine presv. Srca Jezusovega: popoln odpustek. — Ker praznujemo danes Obiskovanje Marije Device, zato popoln odpustek: a) udom roženvenške bratovščine, če molijo v bratovski cerkvi; b) udom škapulirske bratovščine karmelske M. b., če molijo v bratovski ali farni cerkvi.

4. dan. Nedelja I. v mesecu. Udom roženvenške bratovščine: trojen popoln odpustek v bratovski cerkvi.

9 dan. Petek. Sv. Janez Kolonjski iz reda sv. Dominika. Vsem vernikom popoln odpustek, v cerkvah roženvenške bratovščine. — Sv. Nikolaj in lov., muč. Vsem vernikom popoln odpustek v kapucinskih in frančiškanskih cerkvah.

13. dan. Torek. Sv. Jakob, iz reda sv. Dominika. Popoln odpustek v cerkvah roženvenške bratovščine.

16 dan. Petek. Marija Devica karmelska. V karmelitskih cerkvah dobimo danes popoln odpustek tolikokrat, kolikorkrat obiščemo cerkev in molimo po namenu sv. Očeta. Udom škapulirske bratovščine karmelske Matere božje popoln odpustek, tudi v farni cerkvi.

19. dan. Ponedeljek. Sv. Vincencij Pavljanski. Udom Vincencijeve družbe, danes ali v osmini popoln odpustek. Udom sv. Detinstva popoln odpustek.

20. dan. Torek. Sv. Elija prerok. Udom škapulirske bratovščine karmelske Matere božje: popoln odpustek v bratovski ali farni cerkvi.

22. dan. Četrtek. Sv. Marija Magdalena, spokornica. Udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa: popoln odpustek, če molijo v farni cerkvi.

24. dan. Sobota. Sv. Frančišek Solanski. Vsem vernikom popoln odpustek v kapucinskih in frančiškanskih cerkvah.

25. dan. Zadnja nedelja v mesecu. Popoln odpustek: a) onim, ki nosijo višnjev škapulir, če molijo v cerkvi pred Marijinim oltarjem; b) vsem, ki trikrat na teden skupno z drugimi molijo sv. rožen venec.

26. dan. Ponedeljek. Sv. Ana. Udom škapulirske bratovščine karmelske Matere božje: popoln odpustek, če molijo v bratovski ali v farni cerkvi.

28. dan. Sreda. Sv. Anton iz reda sv. Dominika. Popoln odpustek v cerkvah roženvenške bratovščine.

29. dan. Četrtek. Sv. Marta. Udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa: popoln odpustek v bratovski ali farni cerkvi.

31. dan. Sobota. Sv. Ignacij Loj. Popoln odpustek v jezuitskih cerkvah.

Pobožnosti v ljubljanskih cerkvah. V frančiškanski cerkvi bodo udje tretjega reda imeli mesečen shod v sredo, 14. julija.

V Uršulinski cerkvi bode mesečna pobožnost bratovščine presv. Rešnjega Telesa v četrtek, 1. julija. Ta pot bode nemška pridiga.

Drobtinice.

(Duhovniki častivci presv. Rešnjega Telesa — Sacerdotes Adoratores)

Zopet je Gospod Bog enega zvestega, jako vnetega častivca presv. Rešnjega Telesa poklical k sebi, da mu dá zaslužen plačilo. Rajni gospod Fr. Wohinc je bil izmej prvih, ki so pristopili v naši škofiji društvu duhovnikov-molivcev, bil pa je tudi po letih izmej najstarejših; jako vestno je opravljal ure vkljub vedni bolehnosti in točno je pošiljal vsak mesec listek noter do zadnjega meseca. Vsem mlajšim je dajal ta vzorni duhovnik lep zgled, kje naj iščejo pomoči pri svojem trudapolnem delovanju, starejšim pa, kje naj se pripravljajo na srečen odhod v večnost. Jezus, Večna Luč, naj mu sveti. Spomi-

njajmo se rajnega v molitveni uri pred sv. Rešnjim Telesom, on pa naj prosí za nas pri Jesusu!

(Sv. Peter Forerij — ustanovnik reda šolskih sester »de Notre-Dame«.)
Sveti Peter Forerij (Fourier), katerega so na praznik Kristusovega vnebohoda, 27. maja letošnjega leta, z največo slovesnostjo prišteli svetnikom, je bil rojen leta 1565. v Mirkurtu na Francoskem. Mladeníč je stopil v red »reguliranih korarjev«, katerega je pozneje preustrojil ter ga imenoval »kongregacijo našega Zveličarja«. Delal je neumorno za dušni, pa tudi za telesni blagor vernikov. Po neutrudnem in svetem življenju je sveto umrl l. 1640. Bog je s čudeži povelíčal svojega zvestega služabnika. Benedikt XIII. ga je imenoval »zveličanega« in sedanji sv. Oče Leo XIII. ga je prištel letos svetnikom. Sveti Peter Forerij je ustanovil kongregacijo »ubogih šolskih sester de Notre-Dame«, katerim je poglobitna naloga učiti in krščansko vzgajati deklice. Ker šolske sestre de Notre-Dame tudi po slovenskih krajih delujejo, utegne koga zanimati izvedeti, kako je kongregacija drugod razširjena. — Pred 64 leti so prišle šolske sestre de Notre-Dame na Nemško; prvi mali samostan so ustanovile v Neunburgu na Bavarskem l. 1833. Od tod se je kongregacija v kratkem času razširila po vsej Nemčiji, po Avstriji in Ogrskem, in po Ameriki, tako da je bilo koncem leta 1895. v Evropi — v omenjenih deželah — 218 samostanskih hiš, v Ameriki pa 222. Redovnic je bilo vseh skupaj 4259, novicinj 930, takih, ki se pripravljajo 822; deklic, katere so se po samostanih šolale in vzgojevale je bilo v Evropi 64.122, v Ameriki 76.491, skupaj torej 140.613. To je v resnici ogromno število, kateremu se moramo čuditi in spoznati, da je očito spremljal božji blagoslov ustanovo sv. Petra Forerija. Koliko dobrega so storile njegove hčere samo v teh deželah v dobi 64 let, odkar je bil ustanovljen v Neunburgu prvi njih samostan. Vesoljna prednica reda stanuje v Monakovem, kjer je glavna materina hiša redovnic »de Notre-Dame«. Tukaj prebiva 142 sestrâ in 152 takih, ki se pripravljajo. Na Slovenskem imajo šolske sestre samostane in vzgajališča v Goriei, v Št. Mihelu pri Novem mestu in v Trnovem pri Ilirski Bistrici, kjer se je po mnogih ovirah in težavah hiša tako opomogla, da ima sedaj dobro obiskano štirirazredno šolo in cvetoče vzgajališče. Vsak domoljub se mora srčno veseliti, da se bo skoraj tudi v Tomaju na Krasu pričela šola sester »de Notre-Dame«, katerim je sezidal neumorno delavni, preblagi starček, vpokojeni kanonik in dekan, g. Urban Golmajer sê svojim in nabranim denarjem lepo hišo in prostorno kapelico. Naj bo tukaj tudi omenjeno, da redovnice »de Notre-Dame« časté goreče preblazeno devico Marijo, zato imajo vse poleg svojega posebnega imena tudi ime nebeške kraljice, kateri je ves red posvečen. Tudi se goji po samostanih posebno češčenje najsvetejšega zakramenta. V nekaterih večih samostanih v Ameriki so uvedle slovesno in vedno češčenje Najsvetejšega; to se po samostanih, ki se trudijo z vzgojo in podukom mladine, seveda ni moglo splošno vpeljati. — Sveti Oče Leo XIII. so podelili 27. maja in v osmini vsem samostanom »de Notre-Dame« popoln odpustek in svoj apostolski blagoslov. Slovesno pa se bo kanonizacija ustanovnika »ubogih šolskih sester de Notre-Dame« po vseh samostanskih cerkvah in kapelah pozneje proslavljala.

J. Bilec.

(Štirje častitljivi božji služabniki devetnajstega stoletja.) O častitljivem bratu Francíšku iz Kapucinskega reda in o častitljivem Marcelinu, ustanovitelju družbe »majhnih bratov Marijinih« smo vže govorili v št. 5. — Tretji, o katerem se je lani začela razprava, da ga uvrsté mej zveličane, je Anton Marija Gianelli (izgovori Žaneli). Rodil se je v 12. dan aprila leta 1789. v vasi Cerretu (beri Čeretu) na gorenjem Laškem; v 3. dan marca leta 1812. je bil posvečen v mašnika, in v 6. dan majnika leta 1838. v škofa bobijskega. Bobbio je mestece v Apeninih ob rečici Trebiji, ki teče

v Po blizu Piacenze (beri Pijačence). Umrli je v slovesu kot svetnik na praznik presv. Trojice leta 1846.

O častitljivem božjem služabniku J a n e z u V i a n n e y u (izgovori Vijaneju), župniku v Arsu (beri Aru) na Francoskem, umršem v 31. dan julija l. 1859. se vrši razprava že od leta 1864. Lani, na sv. Ane dan, so sv. Oče Leon XIII. slovesno izrekli sodbo, da se je častitljivi božji služabnik kakor svetnik odlikoval v treh božjih čednostih: veri, upanju in ljubezni, in v štirih glavnih krščanskih čednostih: v modrosti, pravičnosti, zdržnosti in srčnosti.

Sedaj treba dokazati le še dva resnična čudeža, in častitljivega župnika arskega bodo prišteli mej vzveličane.

Rečeni štirje božji služabniki nam znova potrjujejo resnico da je naša cerkev sveta; zakaj v nji ni nikoli brez svetnikov; tudi dandanašnji, ko cele množice zapuščajo Boga, so še svetniki v katoliški cerkvi.

(Mučenec izpovedne molčečnosti.) Proti koncu l. 1894. so v severni Ameriki, v mestu Baltimori, obsodili katoliškega duhovnika Lutza na 10 let k težkemu delu, češ, da je pri bogatem bolniku ukradel veliko svoto denarja, ta čas, ko ga je prišel izpovedovat. Tožba se je bila začela še-le po smrti bolnikovi. Ko so namreč pregledavali blagajno bogatega rajnega, so pogrešili mnogo denarja. Sum je letel na duhovnika, ki je bil pri bolniku. In čuda, res so našli pri njem ves denar. Nesrečni duhovnik je pred sodnikom odločno trdil, da je nedolžen; ob enem pa je rekel, da ne more povedati, kako je denar prišel v njegove roke. Sodnik ga je spoznal za krivega in ga obsodil radi tatvine na 10 let težkega dela. — Minuli sta od tega 2 leti. Duhovnik je kakor tat trpel svojo kazen. Kar so našli mej popirji rajnega bogatina listek, na katerem je bilo zapisano, da je rajnik svojemu izpovedniku, duhovniku Lutzu, dal oni denar za to, da ga izroči osebi, katero je rajnik hudo oškodoval. Duhovnik tega ni mogel povedati, ne da bi bil izdal, kar je slišal pri izpovedi; raje se je torej dal po krivici kot tat obsoditi, kakor pa da bi grešil zoper izpovedno molčečnost. — Ko se je lani razvedlo, kako je stvar, je sodnik seveda precej preklical svojo sodbo in duhovnika proglasil za nedolžnega. — To vam je nov lep izgled, kako duhovniki raje trpé najbolj sramotno kazen, kakor pa da bi izdajali izpovedne skrivnosti.

(Kakšna mladina prihaja iz novodobnih šol?) Francoski list je pred nedavnim časom poročal, kako se na Francoskem od leta do leta množe hudodelstva. O mladini piše takole: V Parizu je po ječah več kakor polovica takih, ki še niso stari 21 let. V enem samem letu, namreč l. 1880., je bilo obsojenih: 30 radi zavratnega umora, 39 radi poboja, 3 radi umora starišev, 2 radi zastrupljenja, 114 radi detomora, 4212 radi pretepanja in ranjenja, 25 radi požiganja, 233 radi posiljenja in nenravnosti, 458 radi večjih in 11.868 radi manjših tatvin. — Samomori mej mladimi ljudmi so bili preje redki, a l. 1880. se je umorilo na Francoskem 55 ljudij pod šestnajstim letom, a l. 1887 pa 87. — Kje je vzrok tej žalostni prikazni? Glavni vzrok so šole, v katerih se mladina vzgaja brez Boga. Pisatelj, ki našteva ta hudodelstva mladih ljudij, ni prijazen veri in cerkvi, vendar pravi: misli kdo o veri, kar mu drago, ne dá se pa tajiti, da vera najbolj brzda in kroti človeško strast. Posebe se krščanska vera mimo vseh odlikuje v tem, da zatira greh vže v mislih in željah. Nekateri se posmehujejo, če slišijo govoriti o grehu v mislih: a ti s tem kažejo, kako malo poznajo človeško dušo. — Tako govori mož, ki sam ne veruje mnogo ali nič, ki pa ima še zdravo pamet. Da je strašne spridenosti mej mladino največ kriva šola brez Boga, to pisatelj nekoliko prikriva, vendar pa priznava: mej sto mladimi hudodelci sta v Parizu komaj dva iz duhovskih in redovnih šol, vsi drugi so iz državnih šol. — Zapomnimo si to dobro: šola brez Boga vzgaja morivce, pobijavce, tatove, nečistneže in samomorivce. In tako šolo hočejo tudi pri nas!